25

T>>1 Vayeilech

Deuteronomy 31:1-30

- this Teaching to the very end, To sbrow and Britism mi mwob but band sosoM manW אַ יַנְקְינִי וְ בְּבְלָנִת בֹשֶׁה לָבְתָּבָ אֶת־דִּבְרֶי הַתּוֹרֶה־הַזֹּאָת עָל־עַפֶּר עֶד הַתָּם:
- the Covenant of יחוח, saying: אָר אַרדּלְלָלִם נִשְׁאָי אֲרָוֹן בְּרִיּת־יְהֹלָה לַאַמְר: אַ Moses charged the Levites who carried the Ark of
- אָרוֹן בְּרִית־יְהוֹנָה אָרוֹן אָרוּ Take this book of Teaching and place it beside the $78 \, \mathrm{Take}$
- remain there as a witness against you. Ark of the Covenant of your God 'הוה, and let it
- then, when I am dead! you have defiant toward 'hih; how much more, រាំ ទិញសក្ស ក្រុក ក្កក្រុក ក្រុក ក្
- witness against them. to them and that I may call heaven and earth to your officials, that I may speak all these words אָר הַקּקיליל אָר אָלר יאָר יעקקילין פון און לאַנילוה אָר הקלילין אָר אָלי אֶר־פָל־זקנָי שֶׁלְפַינִים וַשְׁלַרִינַם וַאָדָרָרָה אָר אַלַי יאָר ילילילילין אָר אַלי יאָר ילילילילין אָר אַלי יאָר ילילילילין אָר אַלי יאָר ילילילים וַאַרָּלָים אָרָאַנָיילים אָר
- enjoined upon you, and that in time to come misfortune will befall you for having done evil in the sight of יהוה, whom you vexed by your deeds. wickedly and turn away from the path that I אָנוֹר מוֹתִילְ מִירִוּשְׁתוּ הַשְּׁרִיחִשְׁתוּ הַשְּׁתִי בּי Por I know that, when I am dead, you will act
- very end, in the hearing of the whole congregation אָר Or Then Moses recited the words of this poem to the Tyris 30. Then Moses recited the words of this poem to the

- אֶלְנִילֶם וְנִינֶּיה־שָּׁם בָּךֶ לְעֶּר:
- עַהְבָּרָיִם הָאַלֶּה וָאַעְּידָה בָּם אָת־הַשָּׁמִים וָאָת־הָאָרֶץ:
- בְּעִינְי יְהֹוֹה לְהַבְּעִיסְוֹ בְּמַעְשֶׁה יְדִיכֶם: צַּוּיְתִּי אֶתְבֶּם וְקְלָאת אֶתְבֶם הַרָעֶה בְּאַחֲרָיִת הַיָּמִים כִּי־תַּעֲשׁוּ אֶת־הַרַעַ

31

- ישָׁרָאַל: אַר־כְּל־יִשׂרָאַל: אַר־הַדְּבָרִים הָאָלֶה אֶל־כְּל־יִשׂרָאַל: 1 Moses went and spoke* these things to all Israel.
- ויאמר אלהם בן־מאה ועשרים שנה אנכי היום לא־אוכל עוד לצאת ולבוא ניהנה אמר אלי לא תעבר את־היַרדֵן הַזָּה:
- He said to them: I am now one hundred and twenty years old, I can no longer be active.* Moreover, has said to me, "You shall not go across vonder Jordan."
- יָהוֹה אַלהֵיך הוא ו עבר לפניך הוא־יַשׁמִיד אַת־הַגוּיַם האַלַה מַלְפַנֶיךָ וִירִשַׂתָם יְהוֹשַׂעַ הָוֹא עֹבֶר לְפַנֶיךָ כַאֲשֵׂר הִבֶּר יְהֹוָה:
- 3 It is indeed your God הוהי who will cross over before you, and who will wipe out those nations from your path; and you shall dispossess them.—Joshua is the one who shall cross before you, as הוהי has spoken.—
- עשה יהוה להם כאשר עשה לסיחון ולעוג מלכי האמרי ולארצם
- will do to them as was done to Sihon and Og, kings of the Amorites, and to their countries, when [God] wiped them out.
- ים צוּיתי אַתכם: will deliver them up to you, and you shall הוהי 5 ונתנם יהוה לפניכם ועשיתם להם ככל־המצוֹה אַשׁר צוּיתי אַתכם: deal with them in full accordance with the Instruction that I have enjoined upon you.
- חזָקוּ ואָמַצוּ אַל־תִירִאוּ וִאַל־תַעָרִצוּ מִפְנֵיהַם כִי ו יִהֹוָה אֵלהַיִּךְ הְוּא הַהֹלַךָ עַמַּךָ לָא יַרִפַּדָ וַלָּא יַעַזְבַהָ:
- Be strong and resolute, be not in fear or in dread of them; for it is indeed your God הוהי who marches with you; [God] will not fail you or forsake you.
- זַק וָאֶמֶלְ הְיָהושַׁעַ נִיּאמֶר אַלִּיו לְעֵינַי כָל־יִשִׂרָאֵל חְזָק וָאֶמֵלְ כִּי זְיִהושַׁעַ נִיּאמֶר אֵלִיו לְעֵינַי אתה תבוא את־העם הוה אל־האבץ אַשור נשבע יהוה לאבתם לתת לָהַם וָאַתָה תַנָחִילֵנָה אוֹתַם:
- Then Moses called Joshua and said to him in the sight of all Israel: "Be strong and resolute, for it is you who shall go with this people into the land that הוהי swore to their fathers to give them, and it is you who shall apportion it to
 - 8 ניהנה הוא ו הַהֹלָךְ לְפַנִּיךָ הוּא יִהיֵה עַמַׂךְ לְא יַרְפַּךְ וַלְא יַעַזְבַךָּ לא תירא ולא תחת:
- And it is indeed הוהי who will go before you. [God] will be with you—and will not fail you or forsake you. Fear not and be not dismayed!"
 - 9 ויכתב משה את־התורה הזאת ויתנה אל־הכהנים בני לוי הנשאים את־ארון ברית יהוה ואל־כל־זקני ישראל:
- Moses wrote down this Teaching and gave it to the priests, sons of Levi, who carried the Ark of הוה's Covenant, and to all the elders of Israel.
- 10 And Moses instructed them as follows: Every ויצו משה אותם לאמר מקץ | שבע שלים במעד שנת השמטה בחג seventh year,* the year set for remission, at the Feast of Booths,
- אַשר יְבַחָר when all Israel comes to appear before your God תקרא אַת־הַתוֹרָה הַזֹּאת נָגֶד כַּל־יִשׂרָאַל בַּאַזְנֵיהַם:
 - in the place that [God] will choose, you shall read this Teaching aloud in the presence of all Israel.
- ישמעו ולמען ילמדו ויראו את־יהוה אלהיכם ושמרו לעשות אַת־כַּל־הַבַּרֵי הַתוֹרָה הַזָּאת:
- 12 Gather the people—men, women, children,* and the strangers in your communities—that they may hear and so learn to revere your God הוהי and to observe faithfully every word of this Teaching.

- כַּל־הַיַּמִים אֲשֵׂר אָתַם חַיִּים עַל־הַאָדַמָה אֲשֵׂר אַתַם עברים אַת־הַיַּרְדָּן
- 13 Their children, too, who have not had the experience, shall hear and learn to revere your God הוהי as long as they live in the land that you are about to cross the Jordan to possess.
 - 14 וַיֹּאמֵר יִהוֹה אֱל־מֹשֵׂה הָן קרבוּ יָמֵיךְ לְמוּת קרָא אֱת־יִהוֹשׁׁעְ והתיצבו באהל מועד ואצונו וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל מועד:
 - said to Moses: The time is drawing near for you to die. Call Joshua and present yourselves in the Tent of Meeting, that I may instruct him. Moses and Joshua went and presented themselves in the Tent of Meeting.
 - 15 נַיַרָא יָהוַה בַּאָהֵל בַּעְמִוּד עָנָן נַיִעְמֵד עְמִוּד הַעָנַן עַל־פַּתַח הָאָהֵל:
- appeared in the Tent, in a pillar of cloud, the pillar of cloud having come to rest at the entrance of the tent.
 - said to Moses: You are soon to lie with your הוהי 16 וְיָאמֶר יְהוֹהְ אֱלֹ־מֹשֶׁה הַנְּךָ שׁכָב עִם־אֲבֹתִיךְ וָקְם הְּעָׁם הְּעָׁם הְּעָׁם הְעָׁם הְעָׁם הְעָׁם הְעָׁם הְעָׁם הְעָׁם הְעָׁם אחרי | אלהי נכר־הארץ אשר הוא בא־שמה בקרבו ועזבני והפר אַת־בַּרִיתִּי אַשַר כַּרַתִּי אַתְוֹ:
 - ancestors. This people will thereupon go astray after the alien gods in their midst, in the land that they are about to enter; they will forsake Me and break My covenant that I made with them.
- 17 וְחַרָה אַפִּי בִוֹ בִיוֹם־הַּהוֹא וַעַזְבִתִּים וְהַסְתַרְתִּי פַנֵי מֵהֵם וְהַיָה לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כי־אין אַלהַיָּ בַּקרַבִּי מִצְאוּנִי הַרָעוֹת הָאַלֵּה:
- Then My anger will flare up against them, and I will abandon them and hide My countenance from them. They shall be ready prey; and many evils and troubles shall befall them. And they shall say on that day, "Surely it is because our God is not in our midst that these evils have befallen us."
- ני ביום ההוא על כל־הרעה אשר עשה כי 18 Yet I will keep My countenance hidden on that day, פנה אַל־אַלהים אַחַרִים:
 - because of all the evil they have done in turning to other gods.
- 19 Therefore, write down this poem and teach it to בפיהם למען תהנה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל:
 - the people of Israel; put it in their mouths, in order that this poem may be My witness against the people of Israel.
- וְאָכָל וְשַׂבָע וְדָשַׁן וּפָנָה אֶל־אֱלֹהִים אֲחַרִים וַעֲבָדוּם ונָאַצוּנִי וִהַפֵּר אַת־בַּרִיתי:
- ני אַל־הָאַדָּמָה וּ אֲשֶׂר־נִשְׁבָּעְתִי לָאֲבֹּתְיו זָבַת חַלָבׁ וּדְבַשׁ 20 When I bring them into the land flowing with milk and honey that I promised on oath to their fathers, and they eat their fill and grow fat and turn to other gods and serve them, spurning Me and breaking My covenant.
- 21 וְהַיָּה הַשִירָה הַנָּאת רַבּות וְצָרוֹת וְעָרוֹת הַשִּירָה הַנָּאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי את־יצרו אשר הוא יעשה הַיוֹם בּטַרֶם אֲבִיאַנוּ אַל־הַאָרֵץ אַשר נִשֹבַּעתי:
- and the many evils and troubles befall them—then this poem shall confront them as a witness, since it will never be lost from the mouth of their offspring. For I know what plans they are devising even now, before I bring them into the land that I promised on oath.
 - ישׂראל:
- יַנְאַמְלֶּ הַרָּנִיאֹ אַתּ־בְּנֵי (לֹּאמָרֹ חַזָּק וָאָמֶלְ כִּי אָתָּה תַבִּיאֹ אַת־בְּנֵי 23 And [God] charged Joshua son of Nun: "Be strong ישׂראַל אַל־הַאָרֵץ אַשׂר־נשֹבַעתי לָהַם ואַנֹכִי אַהיַה עמַך:
- 22 That day, Moses wrote down this poem and taught it to the Israelites.
 - and resolute: for you shall bring the Israelites into the land that I promised them on oath, and I will be with you."